

MV
April 12
XIV-1013

HUNGARY

AGRICULTURE (202) ✓
(202a/4)
(214)

ECONOMIC PRESSURE PUT ON RABAFÜZES' EX-KOLKHOZNIKS AND
KULAKS

SOURCE GRAZ: Ex-kolkhoznik from RABAFÜZES, 45, who escaped on 18 March 1957. Reported his own experiences and observations.

DATE OF OBSERVATION: November 1956 to 18 March 1957.

ENGLISH SYNOPSIS: During the revolution the RABAFÜZES "Uj Elet" kolkhoz was disbanded and its assets shared out among its 53 members. Source, for instance, became the owner of eight holds of land, a pig and a calf, and once again set himself up as an independent farmer.

Then, in March 1957, the authorities expropriated his pig and calf and paid no compensation for the fodder they had consumed. Simultaneously, source was informed by the village council that his share of the disbanded kolkhoz' debts totalled 3,570 forint and that this sum was to be paid immediately. He is sure that this is the regime's method of forcing the penniless farmers back into the kolkhozes. The latter are granted credit and those who join kolkhozes are liberated from their financial commitments, including that of paying for the fields obtained during the 1945 land reform.

The village's kulaks are accorded particularly harsh treatment. They have not only lost the fields, houses and livestock of which they regained possession during the revolution, but are now compelled to pay the village council rent for the rooms they occupy in their own homes. The kulaks can only earn a living by taking employment as common laborers.

EVALUATION COMMENT: GRAZ Item No. 8468/54 reported on the conditions prevailing at the "Uj Elet" kolkhoz in RABAFÜZES. Twenty members had already left the kolkhoz in the summer of 1953, and since the other members of the kolkhoz were greatly dissatisfied, it is not surprising that it was disbanded in the course of the October-November events.

(more)

The harassing of former kolkhos members, as reported here, demonstrates the strong pressure by the regime for the reorganization of kolkhoses. The administrative measures taken against former kolkhos members differ from the previously applied forced collectivization methods; they are, however, also extremely effective.

The reported situation should be compared with the information given by György MAROSAN in his April 3 speech in which he stated that since 4 November 1956 altogether 1146 collective farms have been reorganized. Even if this figure should appear to be too high, it is beyond doubt that applying the methods described in this report the regime will succeed in reorganizing many of the disbanded kolkhoses.

x x x

A RÁBAFÜZES-i "Uj Élet" TSZ-nek a tavaly őszi forradalom előtt 53 tagja volt. A forradalom kitörésekor a TSZ-tagok azonnal gyűlést tartottak s a TSZ felosztásáról úgy döntöttek, hogy a vagyont a belépéskori beadott értékek arányában adják ki. Így forrás visszakapta nyolc hold földjét, s a vagyomból egy disznót és egy bikaborjut.

A nyolc hol földet azonban a falutól jelentős távolságban kapta, tehát nem azt a nyolc holdat, mely eredetileg az övé volt. A föld minősége egyezett ugyan a forrás régi földjével, de a távolság nagyon nehézsé tette a gondos megmunkálást.

Forrástól most március elején elvették a Tanács mezőgazdasági osztályának kiküldöttei a szövetkezeti vagyomból neki kiosztott disznót és borjut. Kijelentették, hogy ezek az állatok jogtalanul vannak a forrásnál. Ilyen magyarázattal elvitték minden volt tagtól a volt TSZ állatállományából rájuk eső részt. Ugyanakkor forrás hiába követelte a Tanácstól kára megtérítését, mert a novembertől márciusig nála nevelt állatok minden takarmány készletét felették, ezenkívül számottevő munka is járt velük. A neki kiosztott sertés pedig hatvan kilóval nyomott többet most az elkobzáskor, mint ősszel. Amikor pedig forrás a RÁBAFÜZES-i kocsmában hangosan panaszkodott e miatt a jogtalanság miatt, fájlalván az állatokra ráetett szénát, kukoricát, a Tanács jelen lévő alkalmazottai figyelmeztették, hogy vigyázzon, ne sokat "igráljon", mert alaposan megbánhatja...

A saját két sertését egyszerűen képtelen volt forrás tovább etetni az ujjig, mert se pénze, se takarmány tartaléka nem volt a Tanács elkobzó intézkedése folytán, mert épen azt a sertést akarta eladni, hogy a többi jószágot elláthassa ujjig takarmánnyal.

(more)

Forrás főleg akkor vesztette el a türelmét, s szánta el magát a szökésre, amikor a Tanács értesítette március elején, hogy a feloszlott TSZ bankadóssága fel lett osztva a TSZ volt tagsága között, s így forrásra 3570.- Forint esik, melyet haladéktalanul fizessen be. Forrás eleinte nem is értette, miről van szó. A Tanácsban azonban megmagyarázták mindnyájuknak, s mellékeltek számos kimutatást, hogy a TSZ ennyi és ennyi ezer Forint bankkölcsonnel dolgozott s eszközölt különböző beruházásokat, s ez az összeg most természetesen a tagságot terheli. Forrás szerint a gazdák zöme nem fogja tudni kifizetni ezt az összeget is, meg az adót is a múlt évre. Ez az a fogás, amivel a kormány vissza tudja kényszeríteni a tagságot a TSZ-be, mert külön-külön mindegyik fizetéseképtelen, míg a TSZ újra hitelképes, védett intézmény, nem kell semmi egyébét csinálni, mint szépen visszalépni.

Az állatok elkobzásán, s szövetekezet tartozás felosztásán kívül jelentős anyagi csapás a parasztságnak, hogy a gazdáktól újra követelik az 1945 után kapott földek után fizetendő törlesztést. Forrás is fizetett 1950-ig törlesztést, majd belépett nyolc holdjával a TSZ-be s így nem kellett fizetnie többé törlesztést, most azonban újra követelik ezt. Különös képen forrás évente alig pár száz forintot fizetett 1950-ig ilyen címen, most pedig a Tanács egyszerre egy ezer forinton felüli összeget akart forráson törlesztés címén behajtani.

A KULÁKOK UJBÓLI MEGKÜLÖNBÖZTETÉSE

Kulaks Plight Worse than Before the Revolution

A falubeli kulákokat még keservebben sujtották, pedig ezek alig pár esztendeje térhettek vissza a Hortobágyról, ahová hurcolták őket 1950-51 körül. A falu visszaadta mindenüket a forradalom győzelmes napjai folyamán, megkapták házukat és állataikat is. A Tanács aztán elkobozott újra mindent, sőt kijelentették, hogy kizárólagosan a helyi kulákság az oka a TSZ feloszlásának, mert a kulákoknak visszaadott állatok hiányában a Tzs nem tudta volna folytatni a munkáját. A kulákokat nem csak állataiktól fosztották meg, de házaikban is csak úgy maradhatnak meg, ha azért a saját házukban a Tanácsnak házbért fizetnek, mert a házakhoz is megszűnt annak idején a tulajdon joguk. Ilymódon a faluba visszatért kulákoknak napszámos munka jut osztályrészül.